

Toni kommentar: något att fundera kring:

Hur långt får samhället gå?

Den svenska polisen använder sig av många metoder för att förebygga och klara upp brott. När riktigt allvarliga brott har begåtts får polisen använda särskilda tvångsmedel, till exempel att öppna någons post, bugga telefonsamtal eller smygfilma. Sådana tvångsmedel får bara användas när skälen för åtgärden uppväger intrånget i den misstänktes och dennes anhörigas personliga integritet. För två år sedan tillkom nya befogenheter och då började många tycka att det gick lite för långt. Poliser gavs rätt att använda tvångsmedel redan innan ett brott hade begåtts.

Dessutom tillkom rätten att bryta sig in i bilar och hem för att installera avlyssningsanordning i syfte att klara upp eller förhindra brott med ett straffvärde på över fyra års fängelse.

Nu har lagändringen utretts. Förra året använde Säkerhetspolisen, SÄPO, tvångsmedel i brottsförebyggande syfte i färre än 50 ärenden. Den öppna polisen har använt lagen it vå ärenden.

SÄPO menar att lagen är "verkningslös". Utredningen konstaterar att lagen inte "fått avsedd effekt".

Det vore kanske dags att avskaffa de nya befogenheterna? Nja, säger utredningen som istället föreslår en utvidgning av tvångsmedlen så att de fungerar bättre. De senaste årens integritetsdebatt har gjort avvägningen mellan brottsbekämpning och personlig integritet allt viktigare. Integritet är inte längre ett luddigt honnörsord. Det är inte bara nätpirater och försvarsadvokater som ivrigt kämpar för rätten till en personlig sfär där staten skall lämna oss ifred.

Så kallat vanligt folk ryter allt oftare till när myndigheter kryper nära inpå medborgare för att kartlägga, undersöka eller förhindra ageranden som samhället uppfattar som olämpliga. Att integritet har blivit lättförståeligt och konkret har gjort den där avvägningen krångligare för myndigheterna. När folk skattar värdet av den personliga sfären högt måste det där goda syftet bli ännu godare.

Det är ingen slump att politiker, poliser och åklagare gärna berättar att den grova brottsligheten ökar. "Hotet mot samhällets stabilitet kommer i dag inte från en yttre angripare. Det främsta hotet kommer inifrån, från den grova organiserade brottsligheten och terrorismen" sade förre riksåklagaren Fredrik Wersäll på Svensk Juriststämman för ett par år sedan.

Det är ett vanligt argument för mer ingripande tvångsmedel.

Brottsligheten ökar inte explosionsartat. Den ökar just nu inte alls; antalet anmälda brott är oförändrat sedan förra året.

De brott som ökar mest är klotter i kollektivtrafik och bedrägerier över internet eller med hjälp av bluffakturor. Samtidigt minskar såväl bankrån som cykelstöld.

Visst är den organiserade brottsligheten ett hot mot samhället. Det vore naivt att påstå något annat. Men samhället hotas också av reflexmässiga inskränkningar av den personliga integriteten som ständigt motmedel.

Brottsligheten ökar inte explosionsartat.